

DIPLOMATSKI ZVEZEK

št. 14
september 2025

Ekipa BSF z ministrico Tanjo Fajon po zaključku 20. konference
Avtor: Akrze

»Verjamem, da so tudi v "pobeglem svetu"(1) spremembe še vedno mogoče.»

Peter Grk
generalni sekretar Blejskega strateškega foruma

UVODNIK

Drage bralke in dragi bralci,

september ni le začetek šolskega leta, ampak tudi nekakšen tradicionalni vrhunec zunanjepolitičnih razprav v Sloveniji. Tokrat jubilejno – že dvajsetič! ČESTITKE za odličen 20. Blejski strateški forum, ki je privabil več kot 2.000 gostov iz skoraj 100 različnih držav. Preberite si, zakaj mnogo tistih, ki se na BSF vračajo, trdi, da je forum vedno boljši.

O zunanji politiki in diplomaciji je potekala poglobljena razprava tudi nekaj dni pred BSF, in sicer na letošnjem letnem posvetu slovenske diplomacije.

Dejstvo je, da so trendi modernega razvoja in dogajanja v svetu zaskrbljujoči – pa ne le za diplomate. Zaskrbljeni so tudi mladi. Svoje mnenje so izrazili skozi glasbo. Fantastičen muzikal *Otrok miru* (v okviru projekta *SIT DOWN*) je navdušil in spodbudil k razmišljanju. Aplavz za kulturno diplomacijo in srečno »Otroku miru« v nadaljnjem popotovanju po svetu! O glasbi tokrat poroča tudi Veleposlaništvo v Londonu in predstavlja projekt Glasbeni mostovi med Slovenijo in Združenim kraljestvom.

Ker na mladih svet stoji, smo tudi za to številko prosili nekaj mladih diplomatov za njihova razmišljanja o tem, zakaj so se odločili za ta poklic, ki zahteva stalno prisotnost, stalno zvedavost in stalno učenje novega. Vodja Diplomatske akademije dr. Zidar v tej številki Diplomatskega zvezka razmišlja prav o pomenu in nujnosti stalnega usposabljanja in pridobivanja znanja.

Letošeje leto je leto obletnic. O nekaterih smo že pisali, v tokratni številki pa – poleg 20. jubileja BSF in 5. obletnice Diplomatske akademije – še o eni, in sicer o 50 letih institucionaliziranega sodelovanja med Slovenijo in Bavarsko. Tudi v redni rubriki Bilo je ... se spominjamo dogodkov izpred 80 let, ki pa jim bomo več pozornosti posvetili v novembrski izdaji.

Pa prijeten skok v jesen!

Veleposlanica Sabina R. Stadler, odgovorna urednica

VSEBINA

- 20. Blejski strateški forum
- Posvet slovenske diplomacije 2025
- Kulturno-diplomatska pobuda *SIT DOWN – Peace Child*
- 50 let slovensko-bavarskega partnerstva
- Razmišljamo: Pet let Diplomatske akademije
- Bilo je...: Pred 80. obletnico OZN
- DKP – tokrat izbrano: VP London – Glasbeni mostovi
- Zadnja stran

(1) Naveza na naslov letošnje konference BSF (ang. *A Runaway World*)

BLEJSKI STRATEŠKI FORUM 2025: DVAJSET LET DIALOGA V POBEGLEM SVETU

Dvajseti forum na Bledu

Blejski strateški forum je v začetku septembra že dvajsetič odprl vrata dialogu med politiki, diplomati, gospodarstveniki, akademiki, predstavniki civilne družbe in mladimi. V dveh desetletjih se je dogodek iz enodnevnega regionalnega razprave razvil v vodilno mednarodno konferenco v srednji in jugovzhodni Evropi, kjer se vsako leto oblikujejo misli in ideje za prihodnost sveta. Jubilejni forum, ki je na Bledu 1. in 2. septembra 2025 potekal pod naslovom »Pobegli svet« (A Runaway World), je znova potrdil, da Slovenija s tem forumom ostaja prepoznaven in cenjen sogovornik v globalni razpravi.

Dogodek, ki ga pripravljata Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve ter Center za evropsko prihodnost, je letos zbral več kot 2300 udeležencev iz 94 držav. V 32 razpravah se je zvrstilo več kot 180 govorcev, med njimi štirje predsedniki držav, trije predsedniki vlad in trinajst zunanjih ministrov ter več komisarjev Evropske komisije in visoka predstavnica za skupno zunanjo in varnostno politiko. Ob dvajseti izvedbi se je tako znova pokazalo, da forum presega okvire regionalnega srečanja in se uveljavlja kot prostor, kjer se soočajo in usklajujejo pogledi na ključna vprašanja našega časa.

PR RS Pirc Musar, PV Golob in MZEZ Fajon pred uradnim začetkom 20. konference BSF / Avtor: STA

Nagovor ministrice Fajon ob odprtju konference
Avtor: Tadej Kreft

Pobegli svet in odgovornost voditeljev

Naslov letošnjega foruma »Pobegli svet« ni bil izbran naključno. V času, ko svet pretresajo vojne, ko se mednarodno pravo prepogosto umika moči, ko je politična volja za sodelovanje šibka in ko se globalne institucije soočajo z vprašanji lastne legitimnosti, je forum ponudil prostor za odkrit pogovor o tem, kako najti nove poti za sodelovanje. Slovenska ministrica za zunanje in evropske zadeve Tanja Fajon je ob zaključku poudarila, da je bil prav zato letošnji forum eden najzahtevnejših doslej.

V ospredju je bil poziv k odgovornosti voditeljev, k spoštovanju temeljnih vrednot in k iskanju rešitev, ki bodo temeljile na solidarnosti in zaupanju. »Najpomembnejše sporočilo jubilejnega foruma je, da moramo voditelji vseh držav prevzeti odgovornost, delovati spodobno in varovati temeljne vrednote, na katerih gradi tudi Slovenija,« je dejala.

S tem se je navezala na misel generalnega sekretarja foruma Petra Grka, ki je ob obletnici poudaril, da je forum poziv Evropi k enotnemu nastopu v duhu mednarodnega prava in skupne odgovornosti. »Evropa ne sme delovati kot skupek ločenih držav, temveč kot enotna celota, pripravljena oblikovati svojo prihodnost,« je dejal in opozoril, da razdrobljenost šibi skupno moč v globalnem prostoru.

Forum je skozi številne razprave osvetlil vprašanja strateške suverenosti, globalnega vladovanja, zaupanja in sodelovanja. V času, ko se krepi polarizacija in ko so rešitve pogosto utemeljene na kratkoročnih interesih, je bil na Bledu slišan jasen poziv k dolgoročnemu razmišljanju in k prepoznavanju skupnih ciljev, ki presegajo meje posameznih držav.

Generalni sekretar BSF Peter Grk / Avtor: Marko Arandjelović

Dialog kot simbol prihodnje stabilnosti

Med številnimi razpravami sta posebno simboliko nosili dve, na katerih sta sodelovala namestnika zunanjih ministrov Armenije in Azerbajdžana. Čeprav nista nastopila skupaj, sta prisluhnila razpravam drug drugega in s tem poslala jasno sporočilo: po podpisu mirovnega sporazuma med državama se odpira novo poglavje stabilnosti in sodelovanja na območju Južnega Kavkaza. Ta trenutek je presegal okvire dveh panelov in je postal simbol tega, kar forum že dve desetletji predstavlja – poslušanje kot prvi korak k dialogu, dialog po prvi korak k miru.

Tovrstna gesta je še posebej pomenljiva, saj prihaja v času, ko se Evropa sooča z vprašanjem, kako ohraniti in krepiti svoj vpliv v sosedstvu in kako oblikovati partnerstva, ki bodo dolgoročno zagotavljala stabilnost. Prav simbolika na Bledu kaže, da lahko forum, čeprav se odvija v majhni državi, ponudi oder za velike premike v razmišljanju in praksi mednarodnih odnosov.

Pogled nazaj: dvajset let foruma

Jubilejna obletnica je bila priložnost tudi za pogled nazaj. Forum je v dveh desetletjih gostil številne državne voditelje, evropske komisarje, visoke predstavnike mednarodnih organizacij, podjetnike in znanstvenike. Postal je platforma, na kateri se je porodilo mnogo pobud in kjer se je začrtalo več poti, ki so pripeljale do konkretnih rešitev.

Skozi leta je forum postal prepoznavna mednarodna blagovna znamka. V dvajsetih letih je gostil več kot 18.000 udeležencev in 1.700 govorcev iz več kot 100 držav, izvedenih je bilo 400 razprav. Iz prvotnega enodnevne dogodka, na katerem se je zbrala peščica regionalnih politikov in strokovnjakov, je prerasel v dvodnevno konferenco z mednarodnim ugledom, ki na enem mestu združuje državne voditelje, oblikovalce politik, strokovnjake iz akademskega sveta, predstavnike gospodarstva in civilne družbe ter mlade, ki šele začenjajo svojo pot.

Še pomembneje pa je, da je forum postal sinonim za povezovanje. V času, ko se številne globalne razprave selijo v zaprte kroge, je forum ohranil odprtost, dostopnost in interdisciplinarnost. Prav v tem se skriva njegova moč: združuje različne glasove in jih povezuje v skupno pripoved o prihodnosti sveta.

Mladi in prihodnost foruma

Poseben pečat forumu že tradicionalno dajejo mladi. Letos so se pred začetkom glavnega dogodka zbrali na Pokljuki, kjer so tri dni raziskovali, kakšno vlogo imajo vrednote pri oblikovanju svetovne politike. Razpravljali so o tem, kaj trenutno stanje sveta pove o nas samih in o vrednotah, ki jih živimo. Na Bledu so nato pripravili serijo poglobljenih razprav pod naslovom »Deep Dive«, v katerih so opozorili na apatijo kot oviro pri soočanju s podnebnimi spremembami, strahove glede prihodnosti in razlike med generacijami pri razumevanju oboroževanja Evrope.

Mladi so svojo vlogo razumeli kot priložnost za kritično soočenje z realnostjo in kot prostor za iskanje skupnih rešitev. Njihova prisotnost je ponovno potrdila, da forum ni le prizorišče visokih političnih razprav, temveč tudi šola prihodnosti, kjer se oblikujejo novi pogledi in kjer se rojevajo ideje, ki bodo jutri usmerjale svet. »Dialog med mladimi prihodnjimi voditelji je pogoj za boljšo prihodnost, zato sem zelo hvaležen Sloveniji in organizatorjem, da so nam omogočili to izkušnjo,« je poudaril eden od udeležencev.

Young BSF 2025
Avtor: Tadej Kreft

Sklep: forum kot most v prihodnost

Blejski strateški forum je ob svoji dvajseti izvedbi združil pogled v preteklost z razmislekom o prihodnosti. Poudaril je pomen odgovornosti, enotnosti in dialoga. Pokazal je, da se lahko iz kriz in delitev rodi nova pripravljenost za sodelovanje, in spomnil, da Slovenija s svojo tradicijo gostoljubja in diplomatske odprtosti ostaja most, ki povezuje različne dele sveta. Ko se svet sooča s številnimi preizkušnjami, forum z vztrajnostjo in predanostjo dokazuje, da je mogoče ustvarjati prostor, kjer se kljub razlikam rojevajo skupne rešitve. Prav zato ostaja nepogrešljiv del mednarodne diplomacije in najbolj prepoznaven slovenski prispevek k oblikovanju globalnega dialoga. Naslednji, 21. forum bo 31. avgusta in 1. septembra 2026.

 <https://www.bledstrategicforum.org/>

POSVET SLOVENSKE DIPLOMACIJE 2025

Letošnji posvet slovenske diplomacije je potekal v poletnem terminu (28. in 29. avgust), da ne bi časovno sovpadel z drugim predsedovanjem Varnostnemu svetu Združenih narodov v decembru, ki bo zaokrožilo drugo slovensko nestalno članstvo v tem organu OZN.

Vodje slovenskih diplomatsko-konzularnih predstavništev so se zbrali že 29-ič, da bi razpravljali o aktualnih izzivih v mednarodnem prostoru, izmenjali mnenja in prisluhnili usmeritvam za svoje nadaljnje delo. Tokratni vsebinski poudarki so bili trije. Prvi je bil vprašanje varnosti, in sicer njen pomen v najširšem smislu – od varnosti kot osnovne potrebe za življenje do varnosti dobavnih in vrednostnih verig za preživetje. Druga vsebinska razprava se je poglobila v vprašanje (so)obstoja multilateralizma v času naraščajoče multipolarnosti. Aktualnost tehtanja vrednot v primerjavi z močjo je dilema, ki je še posebej pereča za manjše države. Tretji panel je bil namenjen povezavam med diplomacijo, razvojno pomočjo in konkurenčnostjo gospodarstva – če so te povezave učinkovite, lahko delujejo multiplikativno.

Diplomatski posvet so nagovorili predsednica Pirc Musar, predsednica Državnega zbora mag. Klakočar Zupančič, predsednik vlade dr. Golob, zunanja ministrica Fajon in posebni gost – ukrajinski zunanji minister Sibiha. Zelo prijetno je bilo – od prav vseh – slišati pohvale in zahvale slovenskim diplomatkam in diplomatom za uspehe, dosežke, prizadevanja in opravljeno delo. To nam veliko pomeni, saj je veliko našega dela, ki se opravi tiho in v zakulisju, spregledanega ali podcenjenega. Za vsakim uspehom in korakom k večji prepoznavnosti Slovenije v svetu je namreč veliko ur priprav, pogovorov, dopisovanja, pogajanj in predvsem ljudi – diplomatov.

Slovenija v svetu in v EU ostaja glas načelnosti, graditeljica mostov, zagovornica šibkejših, promotorica učinkovitih rešitev in verodostojna partnerica, je v uvodnem govoru poudarila ministrica Fajon. Dodala je še, da si bo slovenska diplomacija tudi v prihodnje prizadevala za prispevek k oblikovanju sveta pravil in ne odločanja zgolj na podlagi moči. Predsednik vlade je spodbudil k »več Evrope«, saj bo EU – in z njo Slovenija – le tako varnejša, bolj konkurenčna in bolj suverena na ključnih področjih, kot sta varnost in tehnološki napredek. Glavni poziv predsednice Državnega zbora, ki je gostila večerni sprejem, je bil poziv k človečnosti. Predsednica države je izpostavila, da svetu danes primanjkuje vrednot, odgovornosti in dialoga. Kot del načrta za prihodnost Slovenije pa je poudarila strateško odpornost na eni strani (vključno z investicijami v trdo varnost) in prizadevanja za večjo vlogo na t. i. mejnih področjih (investicije v znanje, visoko tehnologijo in nišni pristop) na drugi. Celotno slovensko vodstvo države je grozote v Gazi ocenilo kot poraz civilizacije, razčlovečenje in odraz (ne)delovanja pravil v današnjem svetu.

Ukrajinski zunanji minister Sibiha je slovenske diplomate nagovoril dan po največjem napadu Rusije na Kijev in opozoril, da se Rusija norčuje iz vseh poskusov za zagotavljanje miru. Poudaril je, da Ukrajina ostaja zavezana premirju in prizadevanjem za končanje vojne, ter prosil Slovenijo in zaveznice za nadaljevanje vse pomoči in podpore. Ti morata ostati stalni, enotni in učinkovito povezani tudi z ukrepi za pritisk na agresorsko državo. Ob iskreni zahvali za ves slovenski angažma je dejal, da bo imel konec vojne – kadarkoli že bo – vpliv na prav vsako evropsko družino.

Nagovor ukrajinskega ministra Sibihe
Avtor: MZEZ

Če bi torej poskusili glavna sporočila 29. posveta slovenske diplomacije strniti v tri točke, bi te bile: 1. Gaza je poraz človečnosti in na pravilih temelječega svetovnega reda (enako velja za Ukrajino); 2. EU ima pred seboj zahtevno domačo nalogo, če želi polnopravno sooblikovati prihodnji svet; 3. prihodnji svet bo drugačen, sploh za manjše države – pospešeno se je treba učiti transakcionalizma, ki se z načelnostjo ne izključuje popolnoma.

Posamezni nagovori so dosegljivi tu:

[Predsednica Republike Slovenije Nataša Pirc Musar](#)

[Predsednica Državnega zbora Republike Slovenije mag. Urška Klakočar Zupančič](#)

[Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Robert Golob](#)

[Podpredsednica vlade ter ministrica za zunanje in evropske zadeve Tanja Fajon](#)

Skupinska fotografija / Avtor: Nebojša Tejić

KULTURNA DIPLOMACIJA V PRAKSI: *SIT DOWN – PEACE CHILD*

Novo ustanovljeni Sektor za kulturno in znanstveno diplomacijo v Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve usmerja projekte, ki s pomočjo kulture in znanosti odpirajo prostor za dialog, sodelovanje in nove priložnosti v skladu s prednostnimi nalogami slovenske zunanje politike. Pomemben del teh prizadevanj so pobude, ki povezujejo diplomacijo z gospodarstvom, kulturo in civilno družbo ter krepijo mednarodno prepoznavnost Slovenije.

Eden najodmevnejših primerov v letošnjem letu je bila mednarodna kulturno-diplomatska pobuda *SIT DOWN – Peace Child*, ki poteka pod častnim pokroviteljstvom podpredsednice vlade in ministrice za zunanje in evropske zadeve Tanje Fajon. Projekt je združil več kot 200 ustvarjalcev iz več kot 20 držav, med njimi 169 mladih glasbenikov iz 18 držav, tudi s kriznih območij, kot sta Palestina in Ukrajina, v edinstveno umetniško-izobraževalno in mirovniško izkušnjo. Več o tem [tu](#).

✚ Prvi del projekta je potekal na Brdu pri Kranju, kjer so mladi na orkestrsko-izobraževalnem taboru deset dni skupaj živeli, ustvarjali in razpravljali o svetovnih izzivih v petih tematskih skupinah – od mednarodnega miru in varnosti, varnih migracij ter okoljske trajnosti do vključujočih družb in medgeneracijske pravičnosti. V dialog so se vključili diplomati, predstavniki akademske sfere in civilne družbe, med njimi ministrica Fajon, veleposlaniki Združenega kraljestva, Nemčije, Japonske, Nizozemske in Kosova ter strokovnjaki iz mednarodnih organizacij. Brdo je tako postalo prostor resničnega srečevanja in sobivanja mladih ter diplomacije. Več preberite [tu](#).

Vaje na orkestrsko-izobraževalnem taboru, avgust 2025 /Avtor: MZEZ

✚ Drugi del projekta je svoj vrhunec dosegel 23. avgusta v Ljubljani, v Poletnem gledališču Križanke v okviru Festivala Ljubljana. Slovensko premiero je uvedel poslovni forum, organiziran v sodelovanju z MGTŠ in SPIRIT Slovenija, ki je potrdil, da sta kultura in gospodarstvo neločljivo prepletena ter da skupaj ustvarjata močno diplomatsko orodje. Na prvem panelu, kjer je sodelovala tudi mag. Nataša Kos, vodja Sektorja za kulturno in znanstveno diplomacijo na MZEZ, so govorci opozorili na strateško vlogo kulture v diplomaciji, gospodarstvu in razvoju države. Kultura je bila prepoznana kot most med narodi in generacijami, temelj sobivanja ter navdih za mlade, da postanejo graditelji miru in prihodnosti. Več najdete [tu](#).

Zvečer je sledila slovenska premiera muzikala *Otrok miru* (*Peace Child*), ki so ga mladi sami soustvarili kot umetniški odraz svojih razmišljanj o vojni, miru, sožitju in pogumu. Dogodek je imel izjemen diplomatski pomen – med občinstvom je bila tudi palestinska zunanja ministrica dr. Agabekjan Šahin, ki je pozdravila nastop palestinskega zbora Amwaj iz Betlehema in Hebrona ob podpori MZEU. Ob njih so na odru stali mladi glasbeniki iz Ukrajine, Bosne in Hercegovine ter Slovenije – močan simbol sprave, sožitja in povezovanja prek umetnosti. Več je dosegljivo [tu](#).

Nastopajoči na slovenski premieri muzikala *Otrok miru* v Križankah, 26. 8. 2025 / Avtor: Darja Štravs Tisu

Pozdravne besede ministric Tanja Fajon visokim gostom večera / Avtor: Darja Štravs Tisu

V nagovoru pred muzikalom je ministrica Fajon poudarila, da je Slovenija ponosna gostiteljica premiere v letu, ko svet zaznamuje 80. obletnico konca druge svetovne vojne in ustanovitve OZN. Spomnila je, da mladi s pobudo dokazujejo, kako je mogoče sobivanje med različnimi kulturami, ideologijami in verami, ter da mir ni samoumeven, temveč ga je treba graditi vsak dan.

Projekt je prvič povezal kulturno in razvojno sodelovanje: skupaj z Direktoratom za mednarodno razvojno sodelovanje in humanitarne pomoči je bilo podprto bivanje mladih glasbenikov iz konfliktnih območij ter območij, kjer je nekoč potekala vojna. S tem je *SIT DOWN* postal prvi kulturni projekt Slovenije s humanitarne razsežnostjo, saj namenja posebno pozornost opolnomočenju mladih iz najranljivejših okolij – tokrat 20 pevcem iz Palestine, 16 glasbenikom iz Ukrajine in 11 dekliskim pevkam iz Bosne in Hercegovine.

➡ Nadaljevanje projekta bo sledilo oktobra: 23. oktobra 2025, na predvečer dneva Organizacije združenih narodov, bo dunajsko prizorišče Konzerthaus gostilo mednarodno predstavitev muzikala. Dunaj kot eno od središč svetovne diplomacije bo prizorišče sklepnega dejanja mednarodne kampanje, s katero mladi prinašajo svoje sporočilo miru v osrčje multilateralnega dialoga.

Mednarodna pobuda *SIT DOWN* je rezultat tesnega sodelovanja številnih partnerjev: pobudnikov iz organizacije *Peace Child International*, ki že štiri desetletja opolnomoča mlade po svetu, Slovenskega mladinskega orkestra pod umetniškim vodstvom Žive Ploj Peršuh, ki povezuje glasbenike različnih narodnosti, Festivala Ljubljana, ki je omogočil izvedbo premiere v okviru te ugledne prireditve, ter MGTŠ in agencije SPIRIT Slovenija, ki sta prepoznala pomen povezovanja kulture in gospodarstva.

S podporo in organizacijo takih projektov Slovenija dokazuje, da lahko umetnost postane močno diplomatsko orodje: spodbuja dialog, povezuje mlade z vsega sveta in ustvarja mostove med diplomacijo, kulturo in trajnostnim razvojem. Projekt *SIT DOWN* je zato več kot umetniški dogodek – je praktičen primer, kako kulturna diplomacija krepi glas Slovenije v svetu ter utrjuje našo zavezo multilateralizmu in prihodnosti, ki jo soustvarjajo mladi.

LETO SLOVENSKO–BAVARSKEGA SODELOVANJA 50 LET PARTNERSTVA IN POGLED V PRIHODNOST

Leto 2025 je posebno leto za dvostranske odnose med Slovenijo in Bavarsko, saj zaznamujemo 50. obletnico delovanja Stalne mešane slovensko-bavarske komisije, najstarejšega dvostranskega institucionalnega sodelovanja Slovenije – takrat še republike nekdanje SFRJ. Komisija je od leta 1975 služila kot ključna platforma za krepitev sodelovanja z Bavarsko na vseh področjih vladnega delovanja, od gospodarstva, notranjih zadev, kulture, izobraževanja, znanosti, do infrastrukture, zdravstva in kmetijstva.

Partnerstvo med Slovenijo in Bavarsko temelji na skupnih interesih in vrednotah, geografskih, zgodovinskih in gospodarskih povezavah, še posebej v avtomobilski industriji.

Močna vez med nami je slovenska skupnost na Bavarskem, ki šteje okrog 9.000 Slovencev in se povezuje v sedem slovenskih društev, dejavni pa so tudi učitelj slovenskega jezika in lektorja na univerzah v Münchnu in Regensburgu.

Komisija je s svojo medvladno strukturo in rednimi, v prvih desetletjih letnimi zasedanji na izmeničnih lokacijah spodbujala sodelovanje na vseh področjih z dialogom predstavnikov resorjev. Kar se je začelo kot mehanizem urejanja statusa delavcev in predvsem gospodarskega sodelovanja, se je v letu 1990 potrdilo kot zagotovilo bavarske podpore in pomoči v obdobju slovenskega osamosvajanja, danes pa obsega vsa področja in ravni sodelovanja. V skupnem protokolu 12. zasedanja Stalne mešane slovensko-bavarske komisije, ki je potekalo od 17. do 19. aprila 1991 v Münchnu, je ministrski predsednik Bavarske dr. Max Streibl poudaril dolgoletne odlične odnose z Republiko Slovenijo in zagotovil, da »ji bo Bavarska pomagala pri vzpostavitvi tržnega gospodarstva, posredovanju tehničnega *know-how*a in izgradnji demokratične uprave z izmenjavo izkušenj in pretokom znanja.«^[2] Bavarska je Sloveniji neomajno stala ob strani pri njenem vključevanju v EU, politična podpora se je takrat potrjevala s partnerskim in prijateljskim dialogom slovenskega predsednika Milana Kučana in bavarskega ministrskega predsednika Edmunda Stoiberja.

Bavarska in Slovenija ostajata zaveznici in pomembni gospodarski partnerici. Danes skupna blagovna menjava presega 2,8 milijarde evrov, kar je več kot petina celotne slovensko-nemške menjave. Slovenska podjetja in institucije prepoznajo Bavarsko kot inovacijsko središče, ki išče partnerje za čim bolj uspešno preobrazbo avtomobilске industrije ter priložnosti za strateško-razvojna partnerstva na področju trajnostne energije, biomase in alternativnih surovin, sekundarnih surovin, trajnostnih funkcionalnih materialov, zelenih procesov in tehnologij ter krožnih poslovnih modelov.

Člani 33. zasedanja slovensko-bavarske komisije, 8.-9. 11. 2023
Avtor: MZEZ

Potencial na področju vesoljske industrije v našem sodelovanju je med drugimi potrdil memorandum o sodelovanju med podjetjem Isar Aerospace in Centrom odličnosti VESOLJE-SI na 33. zasedanju komisije v Sloveniji novembra 2023, nadgrajuje pa se s članstvom Slovenije v Evropski vesoljski agenciji ter srečanju, kot je bil obisk predstavnikov slovenskega vesoljskega sektorja na Bavarskem in mreženje julija letos.

[2] Ministrstvo za zunanje zadeve. (1991). Skupni protokol 12. zasedanja Stalne mešane slovensko-bavarske komisije.

Letošnje jubilejno leto slovensko-bavarskega sodelovanja zaznamujemo s številnimi vsebinskimi dogodki in skupnimi projekti, ki potekajo pod enotno vizualno in programsko podobo. Program vključuje dogodke, srečanja, poslovne dogodke, konference, visoke politične obiske in strokovne izmenjave. Organizirani bodo kulturni dogodki, med njimi je razstava slovenskih in bavarskih impresionistov v Dachauu.

Ob zavedanju pomena političnega dialoga je letos načrtovano intenziviranje političnega dialoga z obiski na visoki in najvišji ravni ter iskanje priložnosti za nova sodelovanja v gospodarstvu. Temu cilju se posveča načrtovani slovensko-bavarski vrh v organizaciji GZS oktobra 2025 v navezavi na vrh slovenskega gospodarstva.

Vzpostavlja se tesnejše sodelovanje med Narodno in univerzitetno knjižnico (NUK) ter Bavarsko državno knjižnico, tečejo pogovori o ponovni predstavitvi Brižinskih spomenikov, najstarejšega ohranjenega zapisa v slovenskem in obenem tudi slovanskem jeziku. Leta 2004 sta razstavo Brižinskih spomenikov, Celovškega, Čedadskega in Stiškega rokopisa z naslovom Rojstni list slovenske kulture v NUK odprla slovenski predsednik vlade Anton Rop in predsednik bavarske vlade Edmund Stoiber, ki je izposojeno rokopisa označil kot dobrodošlico novi članici EU – Sloveniji. Prav tako si prizadevamo za obujanje in promocijo dediščine Antona Ažbeta, slikarja in pedagoga, ki je zaznamoval ne le regionalno, temveč svetovno umetniško sceno.

Člani komisije in kurator bavarske galerije Pinakothek so se ob obisku njegovega spomenika v münchenskem Leopoldparku julija 2025 spomnili pomena njegove slikarske šole, ki je omogočala pouk tudi slikarkam. Njegov učenec Vasilij Kandinsky je 1929 povedal: »Anatomija mi ni šla, zato sem vprašal Ažbeta, ali se je moram res tako brezhibno naučiti. 'Seveda, dragi moj, anatomijo morate izvrstno obvladati. Gorje vam, če boste pred slikarskim stojalom pomislili nanjo! Umetnik ne misli, ko dela.' Še danes se ravnam po teh nasvetih.«

Večletno sodelovanje na področju zdravstva se pri obravnavi bolnikov s prirojenimi srčnimi napakami potrjuje z odličnim sodelovanjem med UKC Ljubljana in TUM DH München, ki sta ob 34. zasedanju komisije sklenila medinstitucionalni sporazum o sodelovanju. V njunem sodelovanju bo 14. in 15. novembra 2025 v Ljubljani potekal prvi slovenski kongres otroške kardiologije in srčne kirurgije SRČEK2025 z mednarodno udeležbo.

V sklopu izgradnje in nadgradnje infrastrukturnih kapacitet in medsebojnega povezovanja v globalne vrednostne verige komisija prepoznava in izpostavlja tudi potencialne Luke Koper s pomembno strateško vlogo najkrajše povezave med Srednjo Evropo, vključno z Bavarsko in Sredozemljem, in azijskimi pristanišči.

Sopredsedujoča komisiji na slovenski in bavarski strani, veleposlanica Ksenija Škrilec, MZEZ in svetovalec Alexander Mayer, Bavarska državna pisarna, sta na letošnjem jubilejnem zasedanju komisije v Münchnu, na katerem je bil potrjen delovni program za naslednji dve leti, podpisala protokol, ki opredeljuje najpomembnejša področja in projekte.

Ministrica Tanja Fajon in bavarski državni minister Eric Beißwenger, 34. zasedanje komisije, München, 30.6.2025 / Avtor: MZEZ

Skupna izjava slovenske ministrice za zunanje in evropske zadeve Tanje Fajon in bavarskega ministra za mednarodne in evropske zadeve Erica Beißwengerja ob 50. obletnici komisije potrjuje strateški pomen partnerstva in zavezanost k nadaljnjemu dialogu.

Naslednje, 35. zasedanje Stalne mešane slovensko-bavarske komisije bo leta 2027 potekalo v Sloveniji, letos pa nadaljujemo z uresničevanjem programa leta slovensko-bavarskega sodelovanja, ki je ob premisleku o prehojeni poti izhodišče za oblikovanje ambicioznih ciljev prihodnjega sodelovanja – v korist obeh družb, gospodarstev in širšega evropskega prostora.

ZAKAJ DIPLOMACIJA?

V tokratni številki smo k sodelovanju ponovno povabili tri diplomate, ki so šele na začetku poklicne poti, in jih prosili za njihov osebni pogled na diplomacijo, njeno poslanstvo, izzive in razloge, zakaj so se odločili zanjo.

Če bi rekla: »Že od malih nog sem sanjala o diplomatskem poklicu, o delu v mednarodnem okolju, o tem, da bom nekoč postala diplomatka,« bi zavajala bralca. V resnici si še pred nekaj leti nisem predstavljala, da bom kot pravnica, ki je svoje življenje videla na bolj ustaljenih pravnihskih poteh, pri svojih 28 letih pripravljala kovčke za delo in dveletno (in še malo več) življenje v Pekingu. Pa sem danes tukaj – in težko bi bila bolj navdušena.

Res pa je, da sem se od nekdaj najbolje počutila v mednarodnem okolju. Že kot plašna osnovnošolka sem s trmo in vztrajnostjo prepričala starše, da mi dovolijo preživeti poletje na jezikovni šoli v Londonu. Za introvertirano edinko je bil to nepredstavljivo velik korak, ki je zahteval lastnosti, ki jih takrat še nisem imela. Izkazalo se je, da je bila to ena najboljših odločitev. Tisto poletje so se porodila številna moja prijateljstva in spoznala sem, da se iz odprtosti rodi največ novih priložnosti.

V tej smeri sem tudi nadaljevala – vedno sem čutila, da je med ljudmi z različnimi ozadji, drugačnimi pogledi na svet in svojimi običaji izredno zanimivo, zato sem zgrabila vsako priložnost za udeležbo na izobraževanju ali tekmovanju v tujini. V taki družbi nikoli ne zmanjka zanimivih pogovorov, nove izkušnje pridejo same od sebe, vezi pa so kljub razdaljam močne – tako močne, da se po petih letih s prijatelji iz poletne šole v Italiji znajdeš na skupnem potovanju po Irski.

Morda je prav ta občutek tisti, ki me je pritegnil v diplomacijo. Vsak dan ponuja izziv za rast in razvoj. Vsaka pot, napotitev ali udeležba na dogodku pomeni možnost spoznavanja novih ljudi in iskanja skupnih točk. Pogosto slišimo, da diplomacija najde pot tam, kjer je ni – in s tem se popolnoma strinjam. Pot tako različnih ljudi – v želji po sodelovanju – do skupnega cilja. Nekaj, kar se sliši tako idealistično, je naš poklic.

Zarja Bregant, Veleposlaništvo RS v Pekingu

Predstavljati interese, ideje in poglede domovine v tujini je v prvi vrsti nadvse častno delo. Vendar pa si te poti nisem izbral zaradi časti in ugleda (ta ni brezpogojen, zanj si prizadevamo), temveč zaradi narave diplomatskega življenja in dela, ki mi prija.

Konformizem, ki mi ni ravno blizu, je največje nasprotje diplomacije. Namesto sprejemanja *statusa quo*, vidi diplomacija svoj smisel v nenehnem prizadevanju za uresničevanje naših interesov (in interesov skupnosti), tudi in predvsem takrat, ko se njihovo doseganje zdi kompleksno ali celo nemogoče. Prav v tej kompleksnosti je 'štos', ki je zame tako privlačen.

Če temu dodam še ljubezen do (zunanje) politike, ljudi, radovednost in željo po spoznavanju tujega in drugečnega, si rad mislim, da sva si bila z diplomacijo usojena. Pa sva si res? Nekateri dvomijo, da bom pri tem ostal. Vprašajte me čez nekaj let, sedaj sem na začetku te razburljive poti.

Luka Pečar Pahor, Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri Evropski uniji

Diplomacijo sem vedno razumela kot idealen poklic za posameznike, ki s prstom težko pokažemo na eno samo zanimivo stvar ali pa nas ob misli, da bi morali celo življenje početi le eno in živeti na enem mestu, obhajajo občutki tesnobe. Gre za poklic, ki omogoča predstavljanje in zastopanje interesov svoje države na globalni ravni, kar je posebna čast in odgovornost. Hkrati posamezniku prinaša svojevrstno osebno zadovoljstvo, saj ponuja priložnost biti del procesa pri iskanju rešitev za ključne svetovne izzive, prispevati k skupnemu dobremu in k dvigu kakovosti življenja ljudi po vsem svetu.

Slovenska diplomacija je majhna, njena sredstva omejena. Kar jo odlikuje in dela konkurenčno v primerjavi s precej številčnejšimi diplomacijami, so njeni kadri. Čeprav se moja pot tu šele dobro začne, si pogosto želim, da bi slovenska javnost bolje razumela, kako proaktivno in načelno naša diplomacija predstavlja Slovenijo v svetu. Na to smo lahko upravičeno ponosni. Sama najtesneje spremljam predvsem njeno delovanje na multilateralnem področju, kjer z obsegom svojih aktivnosti presega marsikatero večjo državo, uspešno prispeva k odpravljanju dvojnih standardov, ki se pripisujejo evropskim državam, ter povečuje vidnost in prepoznavnost Slovenije.

V času, ko beležimo največje število oboroženih spopadov v moderni dobi, diplomacija – čeprav s (pre)počasnimi rezultati svojega dela – ostaja edini odgovor za pravičen mir, varnost in blaginjo v svetu. Biti del teh prizadevanj kot slovenska diplomatka – tako v okviru lastnih aktivnosti Slovenije kot v skupni zunanji in varnostni politiki, ki jo izvajamo z drugimi članicami EU – je jamstvo za dinamično in doživetij polno karierno pot. Kljub vsem spremembam, ki jih je diplomacija doživela in jih še doživlja, jo ravno to dela za poklic prihodnosti.

Neža Kosmač, Direktorat za multilateralno sodelovanje MZEZ

PET LET DIPLOMATSKÉ AKADEMIJE ZA VKLJUČUJOČE DIPLOMATSKO IZOBRAŽEVANJE

Razmišlja: dr. Andraž Zidar, vodja Diplomatske akademije

Letos mineva pet let od ustanovitve Diplomatske akademije v zunanjem ministrstvu, kar je dobra priložnost za pogled nazaj in analizo doseženega v tem času.

Pravzaprav lahko za izhodišče vzamemo vprašanje, zakaj smo Diplomatsko akademijo dobili šele pred petimi leti? To je, glede na potrebe ministrstva po lastnem izobraževanju diplomatov, mnogo prepozno. Resnici na ljubo smo v ministrstvu že imeli Diplomatsko akademijo sredi 90-ih let, ko je na njej diplomiralo nekaj uslužbencev našega ministrstva. Žal ta projekt ni pognal korenin in se je po nekaj letih zaključil.

Ne glede na to pa je bila potreba po diplomatskem izobraževanju prisotna tudi v nadaljevanju. Več razlogov je, zakaj v skoraj četrtno desetletje ni prišlo do vzpostavitve delujoče akademije. Po eni predstavi naj bi bila akademija elitna šola za diplomate v smislu koncepta »*Top Gun*«, ki bi privabljala tudi kandidate iz Zahodnega Balkana in globalnega juga. Takšna mednarodna diplomatska akademija bi zahtevala velike finančne vložke, ki pa niso bili na voljo. No, izkazalo se je, da so skoraj vse države Zahodnega Balkana in mnoge države globalnega juga svoje akademije ustanovile pred Slovenijo. Poleg tega se je premišljevalo o vzpostavitvi diplomatskega izobraževanja v obliki univerzitetnega študija. To ni bilo v sozvočju s potrebami ministrstva, ki je za razliko od teoretičnega, *ex cathedra* pristopa želelo imeti program s pretežno praktičnimi vsebinami, povezanimi z vsakdanjim delom v naši diplomaciji. Poleg tega je bilo prisotno še razmišljanje, da bi diplomatsko izobraževanje zaupali zunanji strokovni instituciji ali združenju, ki bi pripravilo program glede na svoja znanja, izkušnje in ekspertizo na tem področju. Problem pri zunanjem izvajalcu bi bil, da bi predavali strokovnjaki, ki ne bi imeli rednega stika z delovnimi procesi v zunanjem ministrstvu, kar pa takšno izobraževanje zahteva.

Razmisleki o vseh teh pristopih, ki niso dali rezultatov, so sčasoma privedli do dokaj jasne predstave, kakšno diplomatsko izobraževanje si zunanje ministrstvo želi in potrebuje. Tako so bili temeljni obrisi tega sistema naslednji: program naj temelji na praktičnem usposabljanju, pri čemer naj bo odprt za nova teoretična spoznanja; večina predavateljev naj izvira iz bazena zunanjega ministrstva – ti najbolj poznajo delovanje slovenske diplomacije v praksi – in programi naj bodo primarno osredotočeni na izobraževanje uslužbencev zunanjega ministrstva, ki potrebuje kontinuirano usposabljanje svojih zaposlenih.

Takšna opredelitev potreb je dala jasno sliko, da naj bo Diplomatska akademija ustanovljena kot notranja izobraževalna enota zunanjega ministrstva, ki bo namenjena predvsem karierni in profesionalni rasti njegovih uslužbencev in ne kot odprta institucija, ki bi nudila izobraževanje vsem, ki bi imeli afiniteto do diplomacije. Pri tem pa druge oblike delovanja, ki bi presegale delokrog zunanjega ministrstva, niso bile izključene.

»Dolgoletna suša« glede diplomatskega izobraževanja se je pri vzpostavitvi nove akademije pokazala kot prednost. Njeno zasnovo smo namreč lahko utemeljili na sodobnih pristopih izobraževanja, kot je poudarek na prenosu teorije v prakso v smislu uporabne (aplikativne) znanosti, na praktičnosti (konkretni primeri, igranje vlog, simulacije), na andragoškem pristopu, ki udeležence v izobraževalni proces vključuje kot soustvarjalce, pri čemer poteka izmenjava znanja, ekspertize in izkušenj med sodelujočimi, ter na aktivnem prenašanju znanja, ki omogoča globlje in širše razumevanje predstavljenih tem.

Za dokončno podobo naše Diplomatske akademije je bilo zelo pomembno sodelovanje z Andragoškim centrom Slovenije, ki je pri nas vodilna institucija za izobraževanje odraslih in ki, kot pove že ime, deluje na podlagi andragoških metod poučevanja. Hkrati smo na začetku vzpostavili stike s tujimi diplomatskimi akademijami, pri čemer so nam predvsem izkušnje Britanske diplomatske akademije služile kot model, kako zasnovati praktične, učinkovite in zanimive programe izobraževanja. Med pragmatičnimi, a zelo koristnimi britanskimi vodili, velja omeniti pristop, da Diplomatska akademija predstavlja skupek vsebinskih programov in ne institucije (ang. *we are not an institution*) ter da izobraževanje vodijo diplomati za svoje kolege (ang. *by staff, for staff*). Pomembna je tudi formula 70 : 20 : 10 (nekateri so jo predrugačili v 55 : 25 : 20) glede izobraževanja zaposlenih. Ta izhaja iz analiz, ki kažejo, da se 70 % znanja na delovnem mestu ustvarja v stiku s konkretnimi delovnimi izzivi in nalogami, 20 % v obliki prenašanja znanja med zaposlenimi (npr. mentorstvo) in le 10 % s klasičnimi oblikami izobraževanja, kot so seminarji.

Prav tako je bilo treba najti ravnotežje, ki bi omogočalo hkratno udeležbo na izobraževanju ter sodelovanje v delovnih procesih. Kot majhna diplomacija si (žal) ne moremo privoščiti, da bi večji skupini uslužbencev omogočili daljšo odsotnost z dela za čas od nekaj mesecev do enega leta. V tem smislu je pomembno vodilo »učenje v procesu dela« (ang. *learning in the flow of work*) avtorja Josha Bersina. Poanta tega koncepta je, da ko usvojimo neko znanje, ga lahko že takoj začnemo uporabljati pri delu. To je velik preskok od pedagoškega koncepta, ki podaja znanje »na zalogo« za uporabo čez nekaj mesecev ali let. Zato smo že zgodaj v programe Diplomatske akademije vključili organizacijo delavnic s ciljem, da lahko udeleženci novo pridobljeno znanje začnejo uporabljati takoj, ko se vrnejo na delovno mesto.

Struktura Diplomatske akademije temelji na štirih stebrih: diplomatskih izpitih (prvi steber); konceptu stalnega usposabljanja glede diplomatskih veščin in tem (drugi in tretji steber) ter *ad hoc* dogodkih, kot so seminarji in delavnice (četrty steber). Prvi steber je stalnica delovanja Diplomatske akademije, saj obsega usposabljanje za diplomatski izpit, višji diplomatski izpit in konzularni izpit, ki so predpogoj za delo v slovenski diplomaciji.

Diplomatski izpit morajo opraviti vsi diplomatski uslužbenci našega ministrstva. Višji diplomatski izpit opravljajo vsi, ki jih zanima delo na vodilnih položajih, v praksi pa ga opravljajo skoraj vsi diplomati na srednji stopnji karijerne poti. Konzularni izpit pokriva specifično področje konzularnih delovnih nalog in je predpogoj za delo na konzularnih delovnih mestih. Vsi trije opravljeni izpiti imajo neomejeno časovno veljavnost.

Drugi in tretji steber predstavljata koncept stalnega usposabljanja (ang. *lifelong learning ali learning & development*). Predavanja znotraj teh dveh stebrov – bodisi o diplomatskih veščinah ali vsebinskih temah – so organizirana vsaka dva tedna in so namenjena vsem zaposlenim. Z njimi poskušamo predstaviti trenutno aktualne diplomatske vsebine. Velika prednost tega pristopa je, da lahko nemudoma organiziramo predavanje o problematiki, ki se pojavi na mednarodnem prizorišču (ang. *rapid response event*). Ta predavanja večinoma potekajo prek platforme Webex in tako dosežejo kar največ zaposlenih v MZEZ in DKP.

Četrty steber je namenjen organizaciji seminarjev in delavnic z omejeno udeležbo, a večjo intenziteto usposabljanja in izpopolnjevanja. Doslej smo npr. organizirali delavnice o pisanju kakovostnih depeš, pisanju govorov, javnem nastopanju, uporabi umetne inteligence, povezavi med psihologijo in diplomacijo, medosebnih odnosih in vodenju, o vlogi EU in Slovenije v globalnem svetu in druge.

Diplomatska akademija namenja posebno pozornost mednarodnemu sodelovanju. To je priložnost za osvežitev in izboljševanje naših izobraževalnih procesov. Smo del Evropskega diplomatskega programa, ki na konferencah dvakrat letno združuje vodje diplomatskih akademij iz EU, kjer izmenjujejo dobre prakse, in mlajše evropske diplomate, ki se na njih izobražujejo o diplomatskih veščinah in temah s področja EU. Slovenija je takšno konferenco s 70 udeleženci gostila leta 2021 v času predsedovanja Svetu EU in zanjo prejela precej pohval. Na njej so slovenski izvedenci predstavili diplomatske in strokovne dejavnosti na področjih umetne inteligence, podnebnih sprememb in Zahodnega Balkana. Smo tudi člani Mednarodnega foruma za diplomatsko usposabljanje (IFDT), ki na globalni ravni povezuje diplomatske akademije z vsega sveta. Udeležili smo se zadnjih letnih srečanj v Bangkoku in Budvi. Dobre delovne odnose imamo z diplomatskimi akademijami Združenega kraljestva, Nemčije, Tajske, Avstrije, Španije, Združenih arabskih Emiratov, Gane in drugih, s katerimi izvajamo ali načrtujemo skupne projekte.

Kaj pa izzivi? Teh nikoli ne zmanjka, še posebej če sledimo misli Benjamina Franklina: »Povej mi in bom pozabil. Nauči me in morda si bom zapomnil. A če me vključiš, bom znanje usvojil.«

Maksima, ki ponazarja premik od pasivnega k aktivnemu, globljemu ponotranjanju znanja, pri snovanju in izvajanju programov diplomatskega izobraževanja vodi tudi našo Diplomatsko akademijo.

PRED 80. OBLETNICO OZN

Pred osemdesetimi leti je bila mednarodna javnost septembra v pričakovanju še zadnjih ratifikacij Ustanovne listine OZN, ki so jo predstavniki petdesetih držav tri mesece pripravljali v San Franciscu in jo tam 26. junija 1945 tudi podpisali. V tretjem odstavku 110. člena Ustanovne listine Organizacije združenih narodov je namreč določeno, da začne veljati, ko jo ratificirajo vse članice Varnostnega sveta ter večina drugih podpisnic.

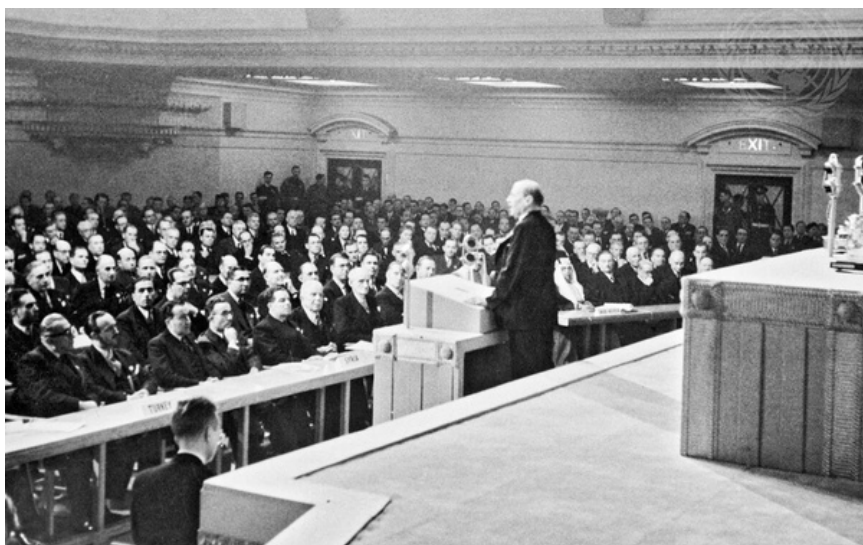
Najprej, 8. avgusta, so listino ratificirali v ZDA, potem v Franciji, na Kitajskem in v Veliki Britaniji, ko pa so to 24. oktobra naposled storili tudi v Moskvi, je listina postala veljavna. Svetovna organizacija je bila formalno ustanovljena. Datum začetka veljavnosti je bil dve leti pozneje razglašen za njen dan.

A pot do ustanovitve je bila zapletena. Začela se je z razočaranjem nad Wilsonovo Ligo narodov, ki ni uspela preprečiti svetovne vojne in se uveljaviti kot posrednica v vprašanih varnosti in miru. Pri ustanavljanju je bilo ključno tudi postopno oblikovanje mednarodne protinacistične koalicije. V tem kontekstu se je porodila želja po novi in drugačni organizaciji, ki bo svetu zagotavljala tako mir in varnost kot gospodarski in družbeni razvoj, vključno s pravico do izobrazbe in dela.

Na srečanjih velikih v Londonu, Washingtonu, v Moskvi, Teheranu in na Jalti se je krepilo zaupanje in oblikovale so se zamisli, ne le o zmagi v vojni, ampak tudi o svetu po njej. Že med vojno, 12. junija 1941, so v Londonu sprejeli dogovor, da »predstavlja edino osnovo za dosego trajnega miru prostovoljno sodelovanje svobodnih narodov na svetu (...) Naš namen je delati skupno tudi z ostalimi svobodnimi narodi za uresničenje tega smotra.«

Po srečanju Churchilla in Roosevelta na Novi Fundlandiji 14. avgusta 1941 je bilo potrjeno upanje članic koalicije, da bo po končnem zrušenju nacifašistične tiranije vzpostavljen mir, ki bo vsem narodom omogočil varno življenje v okviru njihovih meja in bo vsem ljudem v vseh deželah zagotovil življenje brez strahu in pomanjkanja. Potreba po novi »splošni mednarodni organizaciji, ki bila zasnovana na načelih suverene enakosti vseh miroljubnih držav in v katero bi bil odprt vstop vsem tistim državam, ki se borijo za mednarodni mir in varnost,« je bila vedno večja. Veljalo je prepričanje, da je ob spoštovanju Ustanovne listine OZN mogoče rešiti vsa mednarodna vprašanja, česar so se posebej oprijele manjše države.

Prvič je Generalna skupščina OZN zasedala pod vodstvom belgijskega politika Spaaka 10. januarja 1946 v metodistični dvorani v Londonu, ko so izvolili tudi prvega generalnega sekretarja.

Prvo zasedanje UNGA, 10. januar 1946, London / Avtor: UN Photo, Marcel Bolomey

GLASBENI MOSTOVI MED SLOVENIJO IN ZDRUŽENIM KRALJESTVOM KULTURNA DIPLOMACIJA, KI ZVENI DALEČ

Koncertna serija Glasbeni mostovi med Slovenijo in Združenim kraljestvom je pobuda, ki jo organizira Veleposlaništvo Republike Slovenije v Londonu.

Cikel koncertov je projekt kulturne diplomacije, namenjen povečanju prepoznavnosti Slovenije, vzpostavljanju prijateljskih povezav in odpiranju vrat prihodnjemu sodelovanju. Njegov cilj ni le predstavitev vrhunskih slovenskih glasbenikov na mednarodni sceni, temveč tudi spodbujanje kulturne izmenjave in krepitev vezi med državama prek univerzalnega glasbenega jezika.

Zametki serije segajo v leto 2021, ko je pandemija covida-19 močno zaznamovala kulturno življenje. Ob 30. obletnici slovenske državnosti je Veleposlaništvo RS v Londonu združilo skupino slovenskih glasbenikov, ki delujejo v Združenem kraljestvu. Pod umetniškim vodstvom Jake Škapina so posneli priredbo Zdravljice, ki je ob instrumentalni in vokalni glasbi vključevala tudi plesno interpretacijo za gluhe in naglušne. Nastal je video, ki je zaznamoval pomemben jubilej v času, ko tradicionalna praznovanja niso bila mogoča.

Ko so se razmere izboljšale, je bila ta priredba prvič izvedena v živo na koncertu Slovenska rapsodija, ki je zaznamoval zaključek slovenskega predsedovanja Svetu EU. Navdušenje nad projektom je preraslo v idejo o nadaljevanju – tako se je rodila koncertna serija Glasbeni mostovi med Slovenijo in Združenim kraljestvom.

Umetniško vodstvo serije je prevzela mednarodno priznana violinistka Lana Trotošek, prejemnica nagrade Prešernovega sklada 2021, ki že vrsto let uspešno deluje v Londonu. Poleg intenzivne koncertne dejavnosti poučuje na uglednem konservatoriju Trinity Laban in kot gostujoča profesorica na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Njena povezanost s slovensko in britansko glasbeno sceno ji omogoča, da programsko zasnovo koncertov oblikuje z izjemnim občutkom za kakovost, svežino in kulturno raznolikost.

»Cikel Glasbeni mostovi ustvarja prostor srečevanja vrhunskih glasbenikov iz Slovenije in Velike Britanije. Vsak koncert je posebno doživetje, ki združuje umetniško domišljijo in gradi mostove razumevanja. Vesela sem, da sem lahko del te zgodbe,« poudarja Lana Trotošek.

Koncert ob praznovanju slovenskega kulturnega dneva, The Royal Overseas League v Londonu, 5. februar 2025 / Avtor: Veleposlaništvo London

DKP – TOKRAT IZBRANO

Repertoar serije prepleta brezčasne mojstrovine klasične glasbe s sodobnimi deli slovenskih in britanskih skladateljev. Ob znanih imenih, kot so Mozart, Schumann, Beethoven, Brahms in Penderecki, so poslušalci lahko uživali tudi v biserih slovenske ustvarjalnosti – delih Lucijana Marije Škerjanca in Milka Lazarja, svetovni premieri skladbe Pričakovanja Janija Goloba ter Pravljici o gozdni nimfi za flavto in klavir Anžeta Rozmana, enega vodilnih mladih skladateljev in rezidenčnega ustvarjalca v studiu Hansa Zimmerja v Los Angelesu.

Serija povezuje uveljavljene mednarodne umetnike z mladimi talenti, ki si šele utirajo pot na svetovne odre. S tem aktivno podpira razvoj in prepoznavnost nove generacije slovenskih glasbenikov.

Ta bogat preplet glasbenih izrazov in generacij dokazuje, kako močno orodje povezovanja in kulturne promocije je lahko glasba. Serija je oblikovana kot most med narodi, tradicijami in generacijami.

Posamezni koncerti so umeščeni v kontekst pomembnih državnih praznikov in obletnic, s čimer nagovarjajo tako diplomatski krog kot širšo javnost. Dogodki ne slavijo zgolj umetnosti, temveč služijo kot platforma za dialog, razumevanje in spoštovanje kulturne raznolikosti.

Izvedbo serije omogoča Kulturni sklad, ki ga podpirata Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve in Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.

Koncert ob 30. obletnici vzpostavitve diplomatskih odnosov med Slovenijo in ZK, Covent Garden, 11. maj 2022 / Avtor: Veleposlaništvo London

MALO NAZAJ IN MALO NAPREJ

USPEŠNO OPRAVLJENO

- od 13. do 23. avgusta – *SIT DOWN – Peace Child*
- od 28. do 29. avgusta – posvet slovenske diplomacije
- od 29. do 31. avgusta – Blejski strateški forum za mlade
- 1. in 2. september – 20. Blejski strateški forum

PRIPRAVLJAMO SE NA

- 9. september – začetek 80. zasedanja Generalne skupščine Organizacije združenih narodov
- od 22. do 30. septembra – Generalna skupščina Organizacije združenih narodov (visoki segment)
- 8. in 9. oktober – srečanje ministrov in državnih sekretarjev za zadeve EU iz skupine MED9
- od 14. do 17. oktobra – 13. Slovenski razvojni dnevi
- 16. oktober – volitve v Svet OZN za človekove pravice (kandidatura Slovenije za obdobje 2026–2028)
- 19. in 20. oktober – vrh voditeljev MED9
- od 4. do 7. novembra – konzularni posvet

MISEL ZA KONEC

»Kdor hoče videti, mora gledati s srcem.«

Mali princ (Antoine de Saint-Exupéry)

Diplomatski zvezek je informativno glasilo o diplomaciji, mednarodnih odnosih in globalnih dogajanjih. Izdan je le v elektronski obliki. Izhaja šestkrat letno (na 2 meseca). Vsebinska ni nujno odraz uradnih stališč Ministrstva za zunanje in evropske zadeve.

UREDNIKA: veleposlanica Sabina Stadler Repnik

NAMESTNICA UREDNICE: Marjana Prvinšek Bokal

TAJNICA UREDNIŠTVA: Klementina Goličnik

LEKTORIRANJE: Nanika Holz

NASLOV UREDNIŠTVA: MZEZ, Služba za strateške študije in analize Grad Jable, Grajska 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš Tel. 01 478 67 20, e-naslov: zan.mzez@gov.si

Izdaja: september 2025, ISSN 33023-9036